

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců JUDr. Jaromíra Klepše a JUDr. Vladimíra Gabriela Navrátila v právní věci

žalobkyně: **Honda of the UK Manufacturing Ltd.**
sídlem Highworth Road, South Marston, SN3 4TZ, Swindon, Spojené
království

zastoupena Mgr. Ivanou Sládkovou, advokátkou
sídlem Na Poříčí 1079/3a, Praha 1

proti

žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**
sídlem Masarykova 427/31, Brno

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 11. 2015, č. j. 38774/15/5300-21442-711674,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět sporu

1. Napadeným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobkyně proti rozhodnutí Finančního úřadu pro hlavní město Prahu (dále jen „správce daně I. stupně“), jímž byl zamítnut její návrh označený jako žádost o obnovu řízení. Obnova řízení se měla týkat rozhodnutí správce daně I. stupně, jímž byla zamítnuta žádost o vrácení daně z přidané hodnoty za rok 2011; žalobkyně se vrácení daně domáhala podle § 82b zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, (dále jen „zákon o DPH“) jako osoba registrovaná k dani v jiném členském státě, avšak její žádost byla zamítnuta proto, že žalobkyně nereagovala na výzvu správce daně k doplnění podstatných informací. Věcný spor mezi žalobkyní a finanční správou spočívá v tom, že dle žalobkyně správce daně I. stupně v původním řízení v řadě ohledů pochybil, zejména když výzvu k doplnění informací i rozhodnutí o zamítnutí žádosti žalobkyni doručil pouze prostřednictvím e-mailové adresy, a žalobkyně tedy výzvu ani rozhodnutí nepovažovala za řádně doručené.

2. Městský soud ve věci nyní rozhoduje již podruhé. Nejprve rozsudkem ze dne 26. 11. 2019, č. j. 10 Af 3/2016 - 43, napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Soud považoval za důvodný žalobní bod, v němž žalobkyně namítala, že ačkoliv její podání, v němž namítala vady doručování v původním řízení, bylo označeno jako žádost o obnovu řízení, mělo být podle svého obsahu posouzeno jako podání jiné. Zprvč městský soud dospěl k závěru, že ačkoliv žalobkyně již v odvolání proti rozhodnutí o zamítnutí obnovy řízení výslovně namítala, že její podání nemělo být posouzeno jako žádost o obnovu řízení, žalovaný se touto odvolací námitkou zcela opomněl zabývat, a tedy své rozhodnutí zatížil nepřezkoumatelností pro nedostatek důvodů podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Zadruhé soud přdestřel, že při opětovném posouzení věci má být podání žalobkyně posouzeno podle svého obsahu; ačkoliv bylo označeno jako žádost o obnovu řízení, žalobkyně ani v rovině tvrzení žádný důvod obnovy řízení neuváděla, a naopak tvrdila vady doručování původního rozhodnutí o zamítnutí její žádosti, které by mohly být posouzeny v rámci odvolání. Žalovaný byl tedy zavázán k tomu, aby námitku žalobkyně uplatněnou v odvolání řádně posoudil s tím, že pravděpodobně bude muset dospět k závěru, že podání žalobkyně označené jako žádost o obnovu řízení bylo materiálně odvoláním proti rozhodnutí o zamítnutí žádosti o vrácení daně. Pro případ, že se tak stane, městský soud v původním rozsudku rovnou vypořádal ostatní žalobní body týkající se tvrzených vad v původním řízení, neboť žalovaný se k této argumentaci v napadeném rozhodnutí již vyjádřil, byť tak na podkladě rozhodování o obnově řízení činil nadbytečně.

3. Uvedený rozsudek byl ke kasační stížnosti žalovaného zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 4. 2020, č. j. 10 Afs 414/2019 - 39, a věc byla městskému soudu vrácena k dalšímu řízení. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že rozhodnutí žalovaného nebylo nepřezkoumatelné, protože tvrzení žalobkyně, že její podání mělo být posouzeno podle svého obsahu, nebylo možné považovat za odvolací

námítku. Dále Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že jelikož žalobkyně zřetelně své podání označila jako žádost o obnovu řízení, a to nejen v záhlaví, ale též v odůvodnění a petitu, nebylo možné je posoudit jako odvolání.

II. Napadené rozhodnutí

4. Žalovaný v napadeném rozhodnutí shrnul důvody, pro něž lze podle § 117 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, (dále jen „daňový řád“) povolit obnovu řízení, avšak dospěl k závěru, že žádný z těchto důvodů nebyl naplněn. Obnova řízení ovšem nemůže sloužit k pouhé nápravě nezákonnosti pravomocného rozhodnutí či vad řízení vedoucích k jeho vydání.

5. V úvahu by přicházela v podstatě jen možnost, že vyšly najevo nové skutečnosti nebo důkazy, které bez zavinění žalobkyně nemohly být v původním řízení uplatněny. Žalovaný vyhodnotil podání žalobkyně tak, že naplnění tohoto důvodu pro obnovu řízení spatřovala ve skutečnosti, že v původním řízení nebylo doručováno jejímu zmocněnci. Žalovaný však dospěl k závěru, že tato skutečnost nemohla mít vliv na výrok rozhodnutí o nevyhovění žádosti o vrácení daně, neboť doručování dle jeho názoru proběhlo v souladu se zákonem. Dále se žalovaný vypořádal se všemi tvrzeními žalobkyně o procesních vadách původního řízení a vysvětlil, proč všechny považuje za nedůvodné.

III. Žaloba

6. Též v žalobě žalobkyně zpochybňovala zejména zákonnost postupu správce daně I. stupně v původním řízení o vrácení daně. Tvrdila, že správce daně I. stupně jednak pochybil, když od žalobkyně vyžadoval dodatečné informace k žádosti o vrácení daně, jednak že jí výzva i rozhodnutí o zamítnutí žádosti dosud nebyly doručeny, neboť měly být doručovány jejímu zmocněnci se sídlem v České republice, a namísto toho byly doručovány žalobkyni na elektronickou adresu.

7. Žalobkyně uvedla, že ve světle uvedeného měli především správci daně přehodnotit názor, že rozhodnutí o nevyhovění žádosti o vrácení daně je pravomocné. Dále pak měli podání žalobkyně označené jako návrh na povolení obnovy řízení podle jeho obsahu posoudit tak, aby na jeho základě bylo možné nezákonný postup správce daně I. stupně při rozhodování o vrácení daně napravit.

IV. Vyjádření žalovaného a další podání žalobkyně

8. Žalovaný ve vyjádření k žalobě konstatoval, že žalobní body se v zásadě shodují s námitkami uplatněnými již v odvolání, a proto odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí, které stručně zrekapituloval. K námitce žalobkyně, že její podání mělo být posouzeno podle svého obsahu, žalovaný zdůraznil, že podání bylo výslovně označeno jako návrh na povolení obnovy řízení podle § 117 daňového řádu. Námitku nesprávného posouzení tohoto podání žalobkyně poprvé vznesla až v žalobě, a tedy se jedná o námitku účelovou.

9. Žalobkyně na vyjádření žalovaného reagovala replikou, v níž zopakovala svoji argumentaci k doručování původního rozhodnutí a k tvrzeným procesním vadám v původním řízení. Dále žalobkyně v replice zdůraznila, že námitku nesprávného posouzení jejího podání označeného jako návrh na povolení obnovy řízení uplatnila již v odvolání. Zopakovala též svou argumentaci, podle níž správci daně bezdůvodně odmítli provést žalobkyní navržené důkazy.

10. V reakci na zrušující rozsudek Nejvyššího správního soudu se žalobkyně k věci opětovně vyjádřila podáním ze dne 2. 7. 2020. Uvedla, že trvá na žalobním bodu, v němž namítala nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí pro nedostatek důvodů v tom ohledu, že se nijak nevypořádalo s odvolací námitkou, dle níž původní podání mělo být posouzeno dle svého obsahu, nikoliv dle svého označení. Žalobkyně nesouhlasí s Nejvyšším správním soudem v závěru, že se jednalo jen o úvod konkrétních odvolacích námitek; účelem dané námitek bylo dosáhnout změny původního rozhodnutí o nevrácení daně. Žalobkyně obsáhle odkazovala na judikaturu správních soudů, z níž vyplývá, že správní orgán nemůže námitku účastníka bez dalšího pominout. Autorem posuzovaného podání byl zjevně laik a spekulace o tom, že zástupce žalobkyně ve skutečnosti disponoval odbornými znalostmi, nejsou prokázány. Dále žalobkyně zopakovala argumentaci uvedenou již v žalobě k dalším žalobním bodům.

V. Ústní jednání

11. Ve věci se dne 14. 7. 2020 konalo ústní jednání. Účastníci setrvali na svých stanoviscích uvedených již v jejich písemných podáních.

12. Soud konstatoval podstatný obsah správního spisu. Z něj především vyplývá, že správce daně I. stupně rozhodnutím ze dne 28. 1. 2013, č. j. 229622/13/2001-25105-109063, zamítl žádost žalobkyně o vrácení daně z přidané hodnoty za rok 2011 podanou podle § 82b zákona o DPH. Důvodem zamítnutí žádosti bylo, že žalobkyně nereagovala na výzvu k doplnění potřebných informací. Toto rozhodnutí bylo žalobkyni doručováno pouze na e-mailovou adresu, kterou uvedla v žádosti jako elektronickou adresu pro doručování.

13. Následně žalobkyně dne 23. 12. 2014 ke správci daně I. stupně doručila podání označené jako „ŽÁDOST O OBNOVU ŘÍZENÍ, ZÁKON Č. 280/2009 § 117“, v němž namítala, že rozhodnutí o zamítnutí její žádosti o vrácení daně jí nebylo řádně doručeno, a dále že řízení o této žádosti bylo zatíženo řadou vad. Správce daně I. stupně tuto žádost zamítl jako nedůvodnou rozhodnutím ze dne 2. 4. 2015, č. j. 2300196/15/2000-11442-100924. Žalobkyně proti tomuto rozhodnutí podala odvolání, o němž žalovaný rozhodl nyní napadeným rozhodnutím.

VI. Posouzení věci Městským soudem v Praze

14. Městský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), včetně řízení, které jeho vydání předcházelo. Při přezkoumání tohoto rozhodnutí městský soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).

15. Žaloba není důvodná.

16. Zaprvé je třeba připomenout, že po zrušení prvního rozsudku vydaného v této věci je městský soud v souladu s § 110 odst. 4 s. ř. s. vázán právním názorem vyjádřeným v rozsudku Nejvyššího správního soudu. S výjimkou výjimečných případů podstatných změn okolností či judikatury, k nimž však v nyní projednávané věci nedošlo, tedy městský soud nemá již prostor se závěry Nejvyššího správního soudu polemizovat a nezbyvá mu, než se jimi řídit (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 4. 2017, č. j. 1 As 74/2017 - 28).

17. Kasačním rozsudkem Nejvyššího správního soudu je předurčen závěr, že ačkoliv žalobkyně v odvolání, o němž žalovaný rozhodl napadeným rozhodnutím, tvrdila, že její původní podání nemělo být podle svého obsahu posouzeno jako žádost o obnovu řízení, žalovaný nevypořádáním tohoto tvrzení nezatížil své rozhodnutí nepřezkoumatelností pro nedostatek důvodů. Nejvyšší správní soud ve vztahu k prvním třem větám odvolání, v nichž žalobkyně tuto námitku uplatnila, uvedl, že *„stěžovatel správně právě tři uvedené věty nehodnotil, ale vzal je jen jako uvození konkrétních argumentů, které byly dále v textu odvolání rozvedeny. Ostatně argument, že správce daně neposoudil návrh na obnovu řízení podle skutečného obsahu, ale pouze jen podle vnějšího označení. Neposoudil podání jako snahu o nápravu právních vad řízení, je tak nejasný, že NSS netuší, co k němu měl stěžovatel vlastně uvést.“* (bod 13 kasačního rozsudku) Napadené rozhodnutí tedy za nepřezkoumatelné považovat nelze.

18. Dále ve světle rozsudku Nejvyššího správního soudu nelze žalobkyni přisvědčit ani v tom, že její podání označené jako žádost o obnovu řízení mělo být posouzeno podle obsahu jako jiné podání. K tomu Nejvyšší správní soud uvedl, že *„podání ze dne 23. 12. 2014 bylo návrhem na obnovu řízení nejen podle svého nadpisu, ale též s ohledem na veškerý obsah odůvodnění. Jak správně uvádí stěžovatel, a jak NSS ověřil nahlédnutím do spisu správce daně, žádost byla nejen formálně nadepsána ‚ŽÁDOST O OBNOVU ŘÍZENÍ, ZÁKON Č. 280/2009 § 117‘, ale též se v ní uvádí, že žalobkyně žádá ‚o obnovu řízení ve věci vrácení DPH za rok 2011‘, uvádí se zde (údajné) důvody obnovy řízení (vady při doručování). ... NSS je přesvědčen, že správce daně (a následně i žalovaný) posoudili sporné podání podle jeho skutečného obsahu, nikoliv jen podle toho, jak bylo označeno (§ 70 odst. 2 daňového řádu). Velmi sporné jsou ostatně i úvahy městského soudu, že šlo o podání laické. Jakkoliv zmocněnec žalobkyně není právník, dle obsahu správního spisu se prezentuje jako profesionál – poradce pro mezinárodní obchod, organizační a ekonomické poradenství, zastupování v celním řízení, je specialistou na DPH, v roce 2014 měl za sebou již sedmnáctiletou kariéru v daňové oblasti, v minulosti pracoval v pozici partnera Deloitte & Touche, kde vedl odbor nepřímých daní. Sám je navíc plátcem DPH. Žalobkyně je nadnárodní korporací, od které orgány daňové správy neočekávají ‚laická‘ podání. Podání od žalobkyně či jejího zmocněnce jistě nelze porovnávat s podáním pomyslné práva neznalé babičky z Podkrkonoší.“* (body 10 a 11 kasačního rozsudku)

19. Z uvedeného vyplývá, že podání žalobkyně bylo třeba posoudit jako žádost o obnovu řízení. Na tomto závěru nemůže nic změnit ani argumentace žalobkyně uplatněná

v pokračujícím řízení před městským soudem. Žalobkyně tvrdila, že její podání mělo být podle svého obsahu posouzeno jako odvolání a že její odvolací námitka týkající se této otázky byla žalovaným bezdůvodně pomínuta, čímž bylo napadené rozhodnutí zatíženo nepřezkoumatelností. Městský soud se v těchto ohledech s argumentací žalobkyně původně ztotožnil, Nejvyšší správní soud však zaujal opačný názor. Právní názor vyjádřený v kasačním rozsudku v této věci je pro městský soud bez dalšího závazný, i kdyby byla pravda, že se jedná o právní názor rozporný s jinou judikaturou Nejvyššího správního soudu, jak tvrdí žalobkyně (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2019, č. j. 4 As 3/2018 - 50). Jediný způsob, jakým může žalobkyně právní názor Nejvyššího správního soudu vyslovený v této věci účinně zpochybnit, představuje případná ústavní stížnost podaná proti tomuto rozsudku městského soudu (srov. nálezný Ústavního soudu ze dne 2. 7. 2019, sp. zn. III. ÚS 926/19).

20. Podle § 117 odst. 1 daňového řádu existují čtyři možné důvody obnovení řízení, a to že (i) vyšly najevo nové skutečnosti nebo důkazy, které bez zavinění účastníka řízení nemohly být uplatněny v původním řízení a mohly mít podstatný vliv na výrok rozhodnutí, (ii) rozhodnutí bylo učiněno na základě padělaného dokladu, křivé výpovědi svědka nebo nepravdivého znaleckého posudku, (iii) rozhodnutí bylo dosaženo trestným činem a (iv) rozhodnutí záviselo na posouzení předběžné otázky, o níž příslušný orgán dodatečně rozhodl jinak.

21. Žalobkyně ve své žádosti o povolení obnovy řízení žádný z uvedených důvodů netvrdila a ani konkrétně neuváděla, o který z nich se opírá. Veškerá její argumentace se soustředila na procesní pochybení správce daně I. stupně v původním řízení o vrácení daně, jehož obnovy se domáhala. Alespoň vzdáleně by tato argumentace mohla naplňovat první důvod obnovy řízení, tedy že vyšly najevo nové skutečnosti nebo důkazy, které bez zavinění žalobkyně nemohly být dříve uplatněny. Žalobkyně však ve svých tvrzeních o vadách původního řízení neuváděla, že se opírá o jakoukoliv skutečnost nebo důkaz, které dříve bez svého zavinění nemohla uplatnit.

22. Veškeré argumenty žalobkyně by zjevně bylo namístě uplatnit v odvolání proti rozhodnutí o nevrácení daně, nikoliv v žádosti o obnovu řízení. Novou skutečnost odůvodňující obnovu řízení nelze spatřovat v namítaných vadách původního řízení ani v tvrzení žalobkyně, že jí původní rozhodnutí správce daně I. stupně nebylo řádně doručeno. Tato tvrzení totiž žalobkyně mohla uplatnit v odvolání proti původnímu rozhodnutí, které však nikdy nepodala. Přitom pokud by byla pravda, že původní rozhodnutí žalobkyni nebylo nikdy doručeno, nemohla by lhůta k podání odvolání podle § 109 odst. 4 daňového řádu uplynout dříve, než se žalobkyně o původním rozhodnutí dověděla. Pokud by tedy žalobkyně namísto žádosti o obnovu řízení podala odvolání, v němž by uplatnila totožná tvrzení, mohla by tato tvrzení být věcně posouzena, a to částečně při posouzení včasnosti odvolání (okamžik doručení původního rozhodnutí), částečně při případném posouzení jeho důvodnosti (namítané vady původního řízení).

23. Jelikož je však městský soud nyní vázán názorem Nejvyššího správního soudu, dle něž podání žalobkyně jako odvolání posouzeno být nemohlo, nezbývá než uzavřít, že se jednalo o zjevně nedůvodnou žádost o obnovu řízení. Pokud žalobkyně proti prvostupňovému rozhodnutí z vlastní liknavosti nepodala řádný opravný prostředek, jímž bylo odvolání, nemůže se namísto toho domáhat uplatnění mimořádného prostředku, jakým je obnova řízení.

24. Žalovaný tedy dospěl ke správnému závěru, že žádost žalobkyně o obnovu řízení bylo namíste podle § 119 odst. 1 daňového řádu zamítnout. Žalovaný se sice také zabýval veškerými námitkami žalobkyně týkajícími se původního řízení, činil tak ale zcela nadbytečně. Námitky týkající se procesních pochybení v původním řízení zjevně nebyly důvodem obnovy řízení, a tedy pro rozhodnutí o obnově bylo irelevantní, zda se jednalo o námitky důvodné. Proto se soud nezabýval žalobními body, v nichž žalobkyně polemizovala se závěry žalovaného týkajícími se tvrzených procesních vad původního řízení. I kdyby totiž žalobkyně v těchto svých námitkách měla pravdu, na zákonnosti nyní napadeného rozhodnutí o obnově řízení by to nemohlo nic změnit.

VII. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

25. Jelikož žádný z uplatněných žalobních bodů nebyl důvodný, soud žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

26. Výrok o nákladech řízení, jímž soud v souladu s § 110 odst. 3 s. ř. s. rozhodl též o nákladech řízení o kasační stížnosti, je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., dle něž má právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů ten účastník, který měl ve věci úspěch. Žalobkyně v nyní projednávané věci úspěch neměla a žalovanému žádné důvodně vynaložené náklady nevznikly; proto právo na náhradu nákladů nemá ani jeden z nich.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení za níže uvedených podmínek. **Kasační stížnost je podle § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. v rozsahu otázek, které byly již vyřešeny předchozím rozhodnutím Nejvyššího správního soudu v této věci, přípustná jen tehdy, pokud stěžovatel tvrdí, že se městský soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu. V rozsahu, v němž není přípustná kasační stížnost, je přímo proti tomuto rozhodnutí přípustná ústavní stížnost (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 2. 7. 2019, sp. zn. III. ÚS 926/19).**

Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, a to v tolika vyhotoveních (podává-li se v listinné podobě), aby jedno zůstalo soudu a každý účastník dostal jeden stejnopis. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 14. července 2020

JUDr. Ing. Viera Horčicová v. r.

předsedkyně senátu